

بسمه تعالی

طرح درس روش تحقیق کارشناسی ارشد مامایی (کد ۰۹) در ترم اول

نیمسال اول سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ساعت ۱۶-۱۴

محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی، کلاس ۱۰

مدرس: دکتر سکینه محمدعلیزاده

درس پیش نیاز یا همزمان: آمار حیاتی پیشرفته تحلیل آماری

شماره تماس دانشکده: ۴۷۹۶۷۷۰ داخلی: ۱۸۵

هدف کلی درس: فراهم سازی فرصتهای یادگیری در جهت کسب مهارت در کاربرد روش علمی پژوهش و نگارش یک طرح پژوهش مقدماتی و کاربرد اصول و روش نقد و بررسی برای دانشجو

هدف کلی جلسه اول و دوم: آشنایی با تعریف و اهمیت تحقیق، شناخت و بیان مسئله

منابع اصلی: فصل ۱- جایگاه پژوهش در حل مسایل جامعه و فصل ۴- مسأله یابی در برنامه های جاری تندرستی (۱)، فصل ۳ و ۴ (۲) و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Chapter 3. What research to do? (۳)، Module 3: Identifying and prioritising problems for research، Module 4: Analysis and

statement of the problem Module 5: Review of available literature and information ()

اهداف اختصاصی انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
۱. هدف از تحقیق در سیستم سلامت را توضیح دهد. ۲. حیطه های تحقیق در سیستم سلامت را نام ببرد. ۳. نقش پژوهش در ارتقای سلامت را بیان کند. ۴. مشکلات پژوهش را در تولید علم و مسائل کشوری نام ببرد. ۵. معیارهای موضوع تحقیقاتی مناسب (امکانپذیری، علاقمندی، نوآوری، اخلاقی، مرتبط) را توضیح دهد. ۶. سطوح مختلف شواهد علمی را بیان کند. ۷. روش نگارش بیان مسئله را بداند. ۸. عنوان و بیان مسئله یک طرح تحقیقاتی را بررسی نموده و نقد کند.	شناختی، روانی حرکتی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث و بررسی عنوان و بیان مسئله یک طرح تحقیقاتی	کلاس درس	چهار ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت بورد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان ترم و پایان ترم

هدف کلی جلسه سوم: شناخت انواع مطالعات- مطالعات توصیفی و مطالعات مقطعی

منابع اصلی: فصل ۶- روش های مطالعه توصیفی (۱)، فصل هشتم / گفتار ۹: طراحی یک مطالعه مشاهده ای (مطالعه مقطعی)(۵) و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Module 9: Study types ()

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود در پایان جلسه دانشجو بتواند:	شناختی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان ترم و پایان ترم

هدف کلی جلسه چهارم: مطالعات مورد شاهدهی

منابع اصلی: فصل ۷- مطالعه مورد شاهدهی (۱)، و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر:

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
ویژگیهای مطالعه مورد-شاهدهی را توضیح دهید. مراحل انجام مطالعه مورد-شاهدهی را شرح دهید. مزایا و معایب مطالعه مورد- شاهدهی را بیان نمایید. نسبت احتمال را در مطالعه مورد- شاهدهی محاسبه نمایید. نسبت احتمال را در مطالعه مورد- شاهدهی تفسیر نمایید. انواع تورش در مطالعات مورد - شاهدهی را توضیح دهید. اهمیت جورسازی و خطرات جورسازی بیش از حد را در مطالعات مورد - شاهدهی را بیان نمایید.	شناختی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان ترم و پایان ترم

هدف کلی جلسه پنجم: مطالعات همگروهی

منابع اصلی: فصل ۸- مطالعه هم گروهی (۱)، فصل هشتم / گفتار ۸: طراحی مطالعه مشاهده ای (مطالعات همگروهی) و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Module 9: Study types ()

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
۱. جایگاه مطالعه همگروهی در مقایسه با انواع دیگر مطالعات را شرح دهد. ۲. موارد استفاده از مطالعات همگروهی را بیان کند. ۳. گروههای تحت مطالعه همگروهی را شناسایی کند. ۴. خطای ناشی از عدم پاسخدهی در مطالعات همگروهی را توضیح دهد. ۵. اهمیت وجود نظام ثبت و گزارش دهی وقایع تندرستی را در بسترسازی برای پژوهشهای همگروهی را بیان کند. ۶. توانمندی تشخیص و طراحی یک مطالعه همگروهی را کسب کند. ۷. توانمندی تشخیص نقاط قوت و ضعف یک مطالعه همگروهی را کسب نماید. ۸. انواع مطالعه های همگروهی و نقاط ضعف و قوت هریک را شرح دهد.	شناختی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان ترم و پایان ترم

هدف کلی جلسه ششم و هفتم: مطالعات مداخله ای

منابع اصلی: فصل ۹- مطالعه های مداخله ای و کارآزمایی ها (۱)، فصل هشتم / گفتار ۱۰ و ۱۱: طراحی یک تجربه (کارآزمایی های بالینی ۱ و ۲) و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Module 9: Study types ()

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
۱. ضرورت انجام مطالعات مداخله ای را شرح دهد. ۲. جایگاه مطالعات مداخله ای را در کشف روابط علت معلولی شرح دهد. ۳. تفاوت و شباهتهای مطالعات مداخله ای و مشاهده ای را بیان کند. ۴. مزایا و معایب مطالعات مداخله ای نسبت به سایر انواع مطالعات را بیان کند. ۵. اهمیت وجود گروه کنترل را بیان کند. ۶. انواع رایج مطالعات مداخله ای (موازی، متقاطع و ...) توضیح دهد ۷. موارد انتخاب هر کدام از انواع مطالعات مداخله ای را شرح دهد. ۸. مزایا و معایب هر یک از انواع مطالعات مداخله ای نسبت به هم را شرح دهد.	شناختی، روانی حرکتی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث، انتخاب موضوعی مناسب برای طرح تحقیقاتی	کلاس درس	چهار ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان ترم و پایان ترم

۹. موارد انتخاب گروه دریافت کننده پلاسبو یا داروی فعال در مطالعات مداخله‌ای دارویی را توضیح دهد.
۱۰. روشهای مختلف تخصیص تصادفی را با هم مقایسه کند.
۱۱. اهمیت و چگونگی مخفی‌سازی تخصیص در مطالعات مداخله‌ای را توضیح دهد.
۱۲. اهمیت، انواع و چگونگی کورسازی در مطالعات مداخله‌ای را توضیح دهد.
۱۳. با توجه به کلیه مطالب یاد گرفته در جلسات قبلی موضوع مناسبی را برای یک طرح تحقیقاتی انتخاب نماید.

هدف کلی جلسه هشتم: اهداف و فرضیات یا سئوالات پژوهش
منابع اصلی: و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Module 6: Formulation of research objectives ()

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
۱. دلیل نوشتن اهداف پژوهش را شرح دهد. ۲. نحوه نگارش هدف کلی را توضیح دهد. ۳. نحوه نگارش اهداف اختصاصی را توضیح دهد. ۴. نحوه نگارش فرضیه‌های پژوهشی را توضیح دهد. ۵. نحوه نگارش سئوالات پژوهشی را توضیح دهد. ۶. اهداف و فرضیات یا سئوالات پژوهش یک طرح تحقیقاتی را نقد نماید.	شناختی، روانی حرکتی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث، نقد اهداف و فرضیات یا سئوالات پژوهش یک طرح تحقیقاتی	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان‌ترم و پایان ترم

هدف کلی جلسه نهم: انواع متغیرها

منابع اصلی: و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Module 8: Variables ()

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
۱. متغیرهای تحقیق را شناسایی نماید. ۲. تفاوت بین متغیرهای وابسته و مستقل را تمیز دهد.	شناختی، روانی حرکتی	سخنرانی و تشویق	شرکت فعال در کلاس و	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و	پرسش در جلسات بعدی

۳. انواع متغیرها (اسمی، رتبه‌ای، فاصله‌ای و نسبتی) را توضیح دهد.	دانشجویان به مشارکت بیشتر	مشارکت در بحث			وایت برد	کلاسی، امتحان میان‌ترم و پایان ترم	
<p>۴. متغیرهایی که در تحقیق مورد نظر خود اندازه‌گیری خواهد شد را شناسایی نماید.</p> <p>۵. مفهوم تعریف نظری و عملی واژه‌ها را توضیح دهد.</p> <p>۶. متغیرهای مشخص شده در یک طرح تحقیقاتی را بررسی و نقد نماید.</p> <p>هدف کلی جلسه یازدهم و دوازدهم: روشهای گردآوری داده‌ها منابع اصلی: فصل ۱۴- روش‌های گردآوری داده‌ها (۱) و اسلایدهای ارائه شده منابع برای مطالعات بیشتر: Module 4- Questionnaire Design (۶, ۷), Module 10: Data collection techniques, Module 12: Plan for data collection ()</p>							
اهداف اختصاصی	حیطه‌های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>۱. گردآوری داده‌ها در انجام پژوهش را شرح دهد.</p> <p>۲. روشهای گوناگون گردآوری داده‌ها (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و ...) را توصیف نماید.</p> <p>۳. اصول ساختن پرسشنامه را شرح دهد.</p> <p>۴. با نمونه‌هایی از پرسشنامه‌های پژوهشی آشنا شود.</p> <p>۵. ابزار و روش گردآوری داده‌های یک طرح تحقیقاتی را بررسی و نقد نماید.</p>	شناختی، روانی حرکتی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان‌ترم و پایان ترم
<p>هدف کلی جلسه سیزدهم: روایی و پایایی منابع اصلی: اسلایدهای ارائه شده منابع برای مطالعات بیشتر: http://en.wikipedia.org/wiki/Validity_(statistics); http://en.wikipedia.org/wiki/Reliability_(psychometrics)</p>							
اهداف اختصاصی	حیطه‌های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>۱. مفهوم دقت در اندازه‌گیری را توضیح دهد.</p> <p>۲. مفهوم روایی و پایایی ابزار سنجش را توضیح دهد.</p> <p>۳. انواع اعتبار (ظاهری، محتوی، سازه‌ای و پیشگویی کننده) را توضیح دهد.</p> <p>۴. انواع مختلف سنجش پایایی را توضیح دهد.</p> <p>۵. عوامل موثر بر روایی و پایایی را توضیح دهد.</p>	شناختی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان‌ترم و پایان ترم
<p>هدف کلی جلسه چهاردهم: روشهای نمونه‌گیری تصادفی و غیر تصادفی</p>							

منابع اصلی: فصل ۱۳- نمونه گیری و اندازه نمونه (۱) و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Module 11: Sampling ()

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>۱. جامعه مورد مطالعه را بشناسد و توضیح دهد.</p> <p>۲. روش نمونه گیری تصادفی ساده را توضیح دهد.</p> <p>۳. روش نمونه گیری سیستماتیک را توضیح دهد.</p> <p>۴. روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای را توضیح دهد.</p> <p>۵. در باره مشکلات ناشی از تورش که باید در هنگام نمونه‌گیری از آن احتراز نمود، بحث کند.</p> <p>۶. با توجه به بودجه طرح و نوع مطالعه روش نمونه‌گیری مناسب را انتخاب نماید</p> <p>۷. عواملی که باید به هنگام تعیین نمونه در نظر گرفت را فهرست نماید.</p> <p>۸. با توجه به نوع مطالعه و متغیرهای طرح پژوهشی فرمول مناسب حجم نمونه را انتخاب نماید.</p> <p>۹. روش نمونه‌گیری یک طرح تحقیقاتی را بررسی و نقد نماید.</p>	شناختی، روانی حرکتی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان‌ترم و پایان ترم

هدف کلی جلسه پانزدهم: اخلاق در پژوهش

منابع اصلی: فصل ۱۶- اخلاق در پژوهش‌های علوم زیستی (۱) و اسلایدهای ارائه شده

منابع برای مطالعات بیشتر: Chapter 2. Ethics in health research

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
---------------	--------------	--------------	------------------	--------------	------	------------------	-------------

پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان ترم و پایان ترم	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	دو ساعت	کلاس درس	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شناختی، روانی حرکتی	<p>۱. اصول اخلاقی محافظت از ازمودنیهای انسانی را در پژوهشهای علوم پزشکی بیان کند.</p> <p>۲. چگونگی بکارگیری اصول سه گانه محافظت از ازمودنیهای انسانی را در پژوهشهای علوم پزشکی شرح دهد.</p> <p>۳. نحوه رعایت منافع و خطر در پژوهش را بیان کند.</p> <p>۴. روشهای کاهش خطرها و افزایش منافع پژوهش را برای ازمودنیهای انسانی شرح دهد.</p> <p>۵. مفاهیم نظری رضایت نامه و چگونگی تنظیم رضایت آگاهانه برای پژوهش را بیان کند.</p> <p>۶. وظایف کمیته اخلاق در پژوهش را در برابر طرحهای پژوهشی نام ببرد.</p> <p>۷. اصول اخلاقی مطرح شده در یک طرح تحقیقاتی را بررسی و نقد نماید.</p>
---	---------------------------------------	---------	----------	-----------------------------------	---	---------------------	---

هدف کلی جلسه شانزدهم: مدیریت در پژوهش و اسلایدهای ارائه شده

منابع اصلی: فصل ۱۵- مدیریت پژوهش (۱)

منابع برای مطالعات بیشتر: Module 15: Work plan Module 16: Budget Module 17: Plan for administration, monitoring and utilisation of results ()

اهداف اختصاصی	حیطه های هدف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>۱. مفهوم کیفیت داده را تعریف و اهمیت آن در پژوهش را بیان کند.</p> <p>۲. مفهوم تضمین کیفیت و کنترل کیفیت را در مدیریت پژوهشی تعریف نماید.</p> <p>۳. روشهای انجام تضمین کیفیت و کنترل کیفیت در پژوهش را نام برده و آنها را توضیح دهد.</p> <p>۴. وظایف اعضای تیم پژوهشی را بیان کند.</p> <p>۵. کاربرد جدول گانت را بیان و اجزای آن را مشخص نماید.</p> <p>۶. اصول برآورد ارائه بودجه مورد نیاز طرح پژوهشی را بیان کند.</p> <p>۷. اهمیت رعایت اصول صحیح مدیریت پژوهش را در اعتبار نتایج درک کند.</p> <p>۸. نیروی انسانی و هزینه های برآورد شده در یک طرح تحقیقاتی را بررسی و نقد نماید.</p>	شناختی، روانی حرکتی	سخنرانی و تشویق دانشجویان به مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دو ساعت	ویدیو پروژکتور (پاورپوینت) و وایت برد	پرسش در جلسات بعدی کلاسی، امتحان میان ترم و پایان ترم

روش آموزش:

شیوه آموزش دانشجو محور بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده و اینترنت به صورت مشارکتی و پرسش و پاسخ اداره خواهد شد. انتظارات از دانشجویان محترم:

انتظار می‌رود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را مرور کرده و در بحث‌ها مشارکت فعال داشته باشند، چرا که آمادگی قبلی منجر به یادگیری عمیق تر و مشارکت بهتر دانشجویان در کلاس خواهد گردید.

- سیاست مدرس در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس: گزارش به اداره آموزش
- نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:
- الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان میان ترم.....)
- ب) پایان دوره:
- ج) ارائه پروپوزال تکمیل شده اولیه:

بارم: ۵ نمره

بارم: ۱۰ نمره

بارم: ۵ نمره

References

1. Malekafzali H, Majdzadeh R, Fotouhi A, S. T. Research methodology in Medical Sciences Tehran: Tahrn University of Medical Sciences; 2004. (in Persian). Available from: <http://tumspress.tums.ac.ir/books/detail.asp?bookID=63>.
2. World Health Organization / International Development Research Centre. Designing and conducting health systems research projects. Tehran: Research deputy - Ministry of Health and Medical Education, 2004. (in Persian)
3. Fathalla MF, Fathalla MMF. A practical guide for health researchers: World Health Organization; 2004.
4. World Health Organization / International Development Research Centre. Designing and conducting health systems research projects , Volume 1: Proposal development and fieldwork. Amsterdam: KIT Publishers and the International Development Research Centre (IDRC); 2003.
5. Hatami H, Razavi SM, Eftekhar AH, Majlesi F. Textbook of public health. Tehran: Ministry of Health and Medical Education- Research Deputy, Arjmand; 2012. (in Persian). Available from: http://www.elib.hbi.ir/persian/PUBLIC_HEALTH_EBOOK/VOLUME_2.htm.
6. McDonald JA, Burnett N, Coronado VG, Johnson RL. Reproductive Health Epidemiology Series- Module 4- Questionnaire Design. Atlanta, Georgia: Department of health and human services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Division of Reproductive Health; 2003.
7. Teresa Siniscalco M, Auriat N. Module 8- Questionnaire design: International Institute for Educational Planning/UNESCO; 2005.